

1. Fransız İhtilali'nin yaydığı milliyetçilik akımı, Osmanlı İmparatorluğu'ndaki milletleri isyana teşvik etti. Osmanlı İmparatorluğu, dağılmayı önlemek için anayasal ve demokratik adımlar attı. Ancak atılan bu adımlar dağılmayı engelleyemedi.
 - a. Osmanlı Devleti'nin attığı demokratik ve anayasal adımların iki tanesini yazınız.
 - b. Atılan bu adımların devletin dağılmasını önleyememe sebeplerinden iki tanesini yazınız.
2. Mustafa Kemal'in Manastır Askerî İdadisindeki eğitimi, onun geleceğinin temelini oluşturdu. Burada, tarih öğretmeni ve vatan şairlerinin eserlerinden etkilenerek güçlü bir millî bilinç ve milletine hizmet etme sorumluluğu edindi. Okuldaki tartışmaya açık ortam ise özgüvenini, hitabet gücünü ve ileride Türk milletini arkasında toplayacağı fikrî mücadelenin temelini attı.

Verilen metne göre Manastır Askerî İdadisi, Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliklerinin gelişmesinde etkili olmuştur? Yazınız.

3. Mustafa Kemal'in Çanakkale Savaşı'nda, Arıburnu ve Anafartalar'da aldığı, "Ben size taarruzu emretmiyorum, ölmeyi emrediyorum!" şeklindeki tarihî emri ve Conkbayırı Taarruzu gibi kritik kararları savaşın kaderini değiştirmiştir.
 - a. Mustafa Kemal'in buradaki karar alma süreçleri, onun hangi kişilik özelliklerini gösterir? Yazınız.

b. Bu özellikler bir komutan için neden önemlidir? Kısaca açıklayınız.

4. Almanya'nın I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile kurduğu ittifakın temel amacı, Osmanlı topraklarının coğrafi avantajlarından yararlanmaktı. Bu kapsamda, Alman çıkarları açısından Boğazlar ve Orta Doğu bölgeleri büyük önem taşıyordu.

Almanya, Osmanlı Devleti'nin coğrafi konumundan yararlanarak hangi askerî ve ekonomik amaçlarına ulaşmak istemiş olabilir? Açıklayınız.

5. Çanakkale Zaferi, İtilaf Devletleri'nin İstanbul'u işgal edip Osmanlı'yı saf dışı bırakarak Rusya'ya yardım koridoru açma planını bozdu. Bu zafer, I. Dünya Savaşı'nın uzamasına yol açmanın yanı sıra, yardımdan yoksun bıraktığı Rusya'da ekonomik ve siyasi krizi derinleştirerek Bolşevik İhtilali'ni hızlandırdı ve Rusya'nın savaştan çekilmesine sebep oldu.

a. Metne göre, İtilaf Devletleri'nin Çanakkale'yi geçmekle ulaşmak istediği iki temel amaç nedir? Yazınız.

b. Bu planların başarısız olması, savaşın sonucu üzerinde nasıl bir etki yaratmıştır? Metinden yola çıkarak açıklayınız.

6. I. Dünya Savaşı sonunda imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesi, "İtilaf Devletleri, güvenliklerini tehdit edecek bir durum ortaya çıkarsa herhangi bir stratejik noktayı işgal edebilecek." şeklindedir. Bu madde, Türk milleti ve özellikle de Millî Mücadele'nin önderleri tarafından, Osmanlı Devleti'nin egemenliği için en tehlikeli madde olarak değerlendirilmiştir.
- a. **Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesi neden Osmanlı Devleti'nin egemenliği için en tehlikeli madde olarak değerlendirilmiştir? Kısaca açıklayınız.**

- b. **İtilaf Devletleri, bu maddeyi hangi amaçla kullanmışlardır? Kısaca açıklayınız.**

ÖĞRENME ÇIKTISI	SORU NO
İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.	1
İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.	2
İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.	3
İTA.8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.	4
İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.	5
İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.	6

PUANLAMA TABLOSU										
1		2	3		4	5		6		TOPLAM
a	b		a	b		a	b	a	b	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

ÇÖZÜMLER

1. a. TAM PUAN (10 PUAN)

Sened-i İttifak, Tanzimat Fermanı, I. Meşrutiyet'in İlanı ve Kanunuesasi, Islahat Fermanı, II. Meşrutiyet'in İlanı

Cevapların iki tanesini yazması durumunda tam puan verilecektir.

a. KISMİ PUAN (5 PUAN)

Cevapların yalnızca birini yazması durumunda 5 puan verilecektir.

a. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazmaması durumunda puan verilmeyecektir.

b. TAM PUAN (10 PUAN)

Dış Baskılar, Fransız İhtilali'nin Etkisi, Reformların Geç Kalmış Olması, İç Çekişmeler, İstikrarsızlık

Cevapların iki tanesini yazması durumunda tam puan verilecektir.

b. KISMİ PUAN (5 PUAN)

Cevapların yalnızca birini yazması durumunda 5 puan verilecektir.

b. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazmaması durumunda puan verilmeyecektir.

2. TAM PUAN (10 PUAN)

Vatanseverlik, Sorumluluk, Liderlik, Millî Bilinç, Hitabet Becerisi

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

KISMİ PUAN (2+2+2+2)

Cevapların bir tanesini yazması durumunda 2 puan, iki tanesini yazması durumunda 4 puan, üç tanesini yazması durumunda 6 puan, dört tanesini yazması durumunda 8 puan verilecektir.

SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.

3. a. TAM PUAN (10 PUAN)

Cesaret, Kararlılık, İleri Görüşlülük, Vatanseverlik, Fedakârlık

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

a. KISMİ PUAN (2+2+2+2)

Cevapların bir tanesini yazması durumunda 2 puan, iki tanesini yazması durumunda 4 puan, üç tanesini yazması durumunda 6 puan, dört tanesini yazması durumunda 8 puan verilecektir.

a. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.

b. TAM PUAN (10 PUAN)

“Bir komutan cesaret, kararlılık ve soğukkanlılık gibi özellikleri olmadan askerlerine güven veremez, savaşın kaderini değiştirecek doğru müdahaleleri yapamaz.” ifadesini ya da bu ifadeye benzer ifadeler yazması durumunda tam puan verilecektir.

b. KISMİ PUAN (5 PUAN)

“Bir komutan cesaret, kararlılık ve soğukkanlılık gibi özellikleri olmadan askerlerine güven veremez, savaşın kaderini değiştirecek doğru müdahaleleri yapamaz.” yakın anlam taşıyan ifadeleri yazması durumunda 5 puan verilecektir.

b. SIFIR PUAN

“Bir komutan cesaret, kararlılık ve soğukkanlılık gibi özellikleri olmadan askerlerine güven veremez, savaşın kaderini değiştirecek doğru müdahaleleri yapamaz.” ifadesiyle hiçbir alakası olmayan ifadeler yazması durumunda puan verilmeyecektir.

4. TAM PUAN (10 PUAN)

- Askerî hedefler doğrultusunda yeni cepheleler açarak Rusya'yı zayıflatmak ve aynı zamanda İngiliz ve Fransız sömürgelerine ulaşımı kesmek
- Ekonomik hedefler, bölgenin petrol kaynaklarına ulaşmanın yanı sıra yeni hammadde kaynakları ve pazar imkânlarını elde etmek

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

KISMİ PUAN (5 PUAN)

Cevaplarından askerî veya ekonomik hedeflerden birini yazması durumunda 5 puan verilecektir.

SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.

5. a. TAM PUAN (10 PUAN)

- Osmanlı İmparatorluğu'nu savaş dışı bırakarak başkenti İstanbul'u ele geçirmek.
- Zor durumda olan müttefikleri Rusya'ya yardım ulaştırmak.

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

a. KISMİ PUAN (5 PUAN)

Cevapların yalnızca birini yazması durumunda 5 puan verilecektir.

a. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.

b. TAM PUAN (10 PUAN)

- Rusya'nın savaştan çekilmesi
- Savaşın öngörülenden çok daha uzun sürmesi

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

b. KISMİ PUAN (5 PUAN)

Cevapların yalnızca birini yazması durumunda 5 puan verilecektir.

b. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.

6. a. TAM PUAN (10 PUAN)

Bu madde, İtilaf Devletleri'ne Osmanlı topraklarını işgal etmek için istedikleri gerekçeyi yaratma ve her yeri keyfî olarak işgal etme yetkisi verdiği için egemenlik açısından en tehlikeli maddedir.

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

a. KISMİ PUAN (5 PUAN)

Bu madde, İtilaf Devletleri'ne Osmanlı topraklarını işgal etmek için istedikleri gerekçeyi yaratma ve her yeri keyfî olarak işgal etme yetkisi verdiği için egemenlik açısından en tehlikeli maddedir.

Bu ifadeye yakın anlam taşıyan ifadeleri yazması durumunda 5 puan verilecektir.

a. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.

b. TAM PUAN (10 PUAN)

İtilaf Devletleri, bu maddeyi, Anadolu'yu işgal etmek ve işgalleri meşru bir zemine oturtmak için kullanmışlardır.

Cevapların hepsini yazması durumunda tam puan verilecektir.

b. KISMİ PUAN (5 PUAN)

İtilaf Devletleri, bu maddeyi, Anadolu'yu işgal etmek ve işgalleri meşru bir zemine oturtmak için kullanmışlardır.

Bu ifadeye yakın anlam taşıyan ifadeleri yazması durumunda 5 puan verilecektir.

b. SIFIR PUAN

Cevapların hiçbirini yazamaması durumunda puan verilmeyecektir.